

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 6PP/231/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120011329
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Fiala
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3120011329.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného D. N., nar. XX.XX.XXXX v U., trvale bytom P., W. XX, t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom dňa 11.12.2020, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Frátrika a prísediacich Violy Bakošovej a Vincenta Bezdedu takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona sa návrh odsúdeného D. N., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Dňa 19.10.2020 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného D. N., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Zo skráteného výpisu klienta (č. I. 5) a z priložených rozhodnutí súd zistil, že odsúdený vykonával trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia (pôvodne stredný stupeň), ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/17/2016 zo dňa 27.04.2016 (č. I. 9), pre pokračovací zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zákona, na ktorého výkon nastúpil dňa 05.10.2016 a ktorý vykonal dňa 05.10.2020.

Následne nastúpil na výkon trestu odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia (pôvodne stredný stupeň), ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/30/2017 zo dňa 13.03.2017 (č. I. 14), a to pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, ktorý má predpokladane vykonať dňa 05.04.2021.

Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1Nt/77/2018 zo dňa 26.11.2018 (č. I. 15) bol odsúdenému zmenený spôsob výkonu trestu odňatia slobody, a to jeho preradením z ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie odsúdenému plynie podľa skráteného výpisu klienta od dňa 05.09.2019. Uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 41Pp/23/2019 zo dňa 14.10.2019, právoplatným dňa 14.10.2019 (č. I. 16), súd rozhodol o prvom návrhu na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu vyššie uvedených trestov odňatia slobody.

V zaslanom hodnotení na odsúdeného (č. I. 4) ÚVTOS Dubnica nad Váhom uviedol, že: „Zasielam Vám hodnotenie k žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (ďalej len „výkon trestu“), ktorú si podal odsúdený D. N., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XX, P., okres U.. Menovaný je slobodný, má neukončený II. stupeň základnej školy, pred výkonom trestu bol

nezamestnaný. Do výkonu trestu bol predvedený do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Prešov (ďalej len „ústav Prešov“), kde neboli zaznamenané žiadne nedostatky. Dňa 08.11.2016 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová (ďalej len „ústav Kráľová“), kde vykonával trest v strednom stupni stráženia. Počas výkonu trestu v ústave Kráľová nebolo jeho správanie vždy na požadovanej úrovni. Dopustil sa porušenia interných noriem, keď komunikoval s iným odsúdeným nepovoleným spôsobom, pokúsil sa preniesť z pracoviska nepovolené veci. V komunikácii s personálom a ostatnými odsúdenými neboli zaznamenané nedostatky. Zaradený bol na viacerých pracoviskách

s dohľadom mimo ústavu. Za upratovacie práce v rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného bol disciplinárne odmenený. Kontakt udržiaval formou korešpondencie s družkou. Dňa 26.11.2018 mu bol uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. 1Nt/77/2018 zmenený spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a dňa 11.12.2018 bol premiestnený do ústavu Prešov. V ústave Prešov bol

u menovaného zaznamenaný konflikt so spoluodsúdeným, po jeho premiestnení do iného oddielu sa jeho správanie stabilizovalo. Pri komunikácii s väzenským personálom volil slušný a úctivý spôsob. Vo svojich osobných veciach si udržiaval primeraný poriadok. Osvojené zásady osobnej hygieny dodržiaval. V ústave Prešov bol zaradený na viacerých pracoviskách s dohľadom mimo ústavu. Počas zaradenia do práce boli zaznamenané nedostatky, keď nenastúpil do práce a simuloval zdravotný problém. Zapájal sa do prác v rámci činností

pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, za čo bol disciplinárne odmenený. Kontakt udržiaval s družkou, jej matkou, sestrou, švagrom a deťmi formou korešpondencie a návštev. Dňa 24.03.2020 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica

nad Váhom (ďalej len „ústav Dubnica“). Po absolvovaní nástupného oddielu, bol umiestnený do oddielu odsúdených s diferenciacnou skupinou „B“. Adaptácia odsúdeného v ústave Dubnica prebehla s problémami, dopustil sa porušenia interných noriem, keď mal konflikt

s iným odsúdeným, čím porušil zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádza do styku. Iné nedostatky v dodržiavaní časového rozvrhu dňa a ústavného poriadku zaznamenané neboli. V kontakte s personálom je slušný, príkazy a nariadenia plní. Hygienu dodržiava, poriadok v osobných veciach a ustrojenosť udržiava podľa určených vzorov. Voľný čas využíva pozeraním televízneho vysielania a hraním spoločenských hier. Spoločne organizovaných aktivít sa nezúčastňuje, o krúžkovú činnosť neprejavil záujem.

V ústave Dubnica doposiaľ pracovne zaradený nebol z dôvodu nedostatku vhodnej práce.

V rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa podľa potreby zapája do čistiacich a upratovacích prác v rámci sektora a jeho okolia. Kontakt nadviazal formou korešpondencie s otcom. Viackrát sa neúspešne pokúsil o nadviazanie kontaktu s družkou formou korešpondencie a telefonovania. Doposiaľ bol dvakrát disciplinárne odmenený, disciplinárny trest nevykazuje. Program zaobchádzania je zameraný na dodržiavanie interných noriem, pokynov a príkazov, budovanie sebakritického postoja k trestnej činnosti a sebaregulačných schopností, aktívne využívanie voľného času zapájaním sa do aktivít kultúrno-osvetovej činnosti, vedenie k zodpovednému prístupu pri činnostiach pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného a podporu kontaktov s primárnou rodinou. Stanovený program zaobchádzania odsúdený plní čiastočne v bode edukácia z dôvodu čiastočne kritického postoja k trestnej činnosti, vyplývajúceho z autoanamnestických údajov poskytnutých odsúdeným do záznamu o psychologickej službe, kde svoje konanie značne bagatelizuje a externalizuje na obeť, tiež z dôvodu zaznamenaných viacerých porušení interných noriem. Čiastočne plní aj body aktivita vo voľnom čase, zaraďovanie do práce a kontakt s vonkajším prostredím, nakoľko neprejavuje záujem o zapájanie sa do kultúrno - osvetových činností, dopustil sa viacerých porušení pracovnej disciplíny a kontakt s primárnou rodinou obmedzil len na sporadickú korešpondenciu. Riziko sociálneho zlyhania odsúdeného je hodnotené ako vysoké a resocializačná prognóza je nepriaznivá. Rizikovými faktormi sú opakované páchanie trestnej činnosti, voči ktorej sa vyjadruje čiastočne kriticky, aktuálne odsúdenie

za závažnejšiu trestnú činnosť, dlhodobá nezamestnanosť, bez príjmu, nízke vzdelanie, absencia kvalitnejšieho výchovného prostredia v detstve. Záverom hodnotenia konštatujem, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a neodporúčam podmiennečné prepustenie.“

Z odpisu registra trestov (č. I. 11) a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ 8-krát súdne trestaný, z toho napr. 5-krát pre trestný čin krádeže a 2-krát pre trestný čin sexuálneho zneužívania. Odsúdený už bol aj vo výkone trestu odňatia slobody, a to:

- vo veci Okresného súdu Prešov sp. zn. OT/14/2007, z ktorého bol podmiennečne prepustený dňa 14.12.2007, pričom dňa 27.03.2010 sa osvedčil v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia,
- vo veci Okresného súdu Prešov sp. zn. 33T/106/2006, ktorý trest vykonal dňa 18.12.2010,
- vo veci Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/204/2009, ktorý trest vykonal dňa 06.05.2010,
- vo veci Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/208/2008, ktorý trest vykonal dňa 29.11.2013.

Zástupca ÚVTOS Dubnica nad Váhom na verejnom zasadnutí uviedol, že od vypracovania hodnotenia nedošlo k zmene.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že: „Ja by som k hodnoteniu chcel uviesť, že pokiaľ ide o konflikt s iným odsúdeným, tento som ja nespáchal, spáchal ho iný odsúdený, na to pedagogička povedala, aby sme sa vyvarovali konfliktom, a ten druhý odsúdený, ktorý konflikt začal, skočil aj do mňa, on dostal kázeňák, ale ja nie. Trvám na tom, že ja som sa disciplinárneho previnenia nedopustil. Pedagogička aj vystavila papier o tom, že ja potrestaný nebudem, a že bude potrestaný vinník.“

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhol zamietnuť návrh odsúdeného s poukazom na neodporúčajúce stanovisko ústavu ako aj k tomu, že odsúdený už v minulosti vykonával trest odňatia slobody, no napriek uvedenému na jeho správaní to nezanechalo želaný efekt.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa ods. 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Pri rozhodovaní sa prihliadne v zmysle § 61 ods. 2 Tr. zákona aj na to v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú pomernú časť z výmery postupne uložených trestov odňatia slobody. Zároveň uplynul v zmysle § 415 ods. 1 Tr. poriadku už rok od rozhodnutia o prvej žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie (uznesenie OS Prešov sp. zn. 41Pp/23/2019 zo dňa 14.10.2019, právoplatné dňa 14.10.2019).

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje polepšenie tak táto podmienka v danom prípade nebola splnená. V prípade druhej podmienky súd skúma či je odsúdený schopný viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, a to plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody. Súd zároveň dodáva, že jedným z výrazov polepšenia sa odsúdeného je aj zmena na nazeranie na trestnú činnosť.

Konkrétne súd z hodnotenia zistil, že odsúdený je iba čiastočne kritický k spáchanej trestnej činnosti, keď svoje konanie značne bagatelizuje a externalizuje na obeť. Z uvedeného je zrejmé, že u odsúdeného nedošlo k náprave tých povahových vlastností, ktoré ho dovedli do výkonu trestu odňatia slobody. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že čiastočne kritický náhľad na spáchanú trestnú činnosť sám o sebe nemusí byť prekážkou, avšak to platí najmä u prvotrestaných osôb či osôb, ktoré sa nachádzajú vo výkone trestu po prvýkrát, u ktorých možno vzhľadom na stupeň narušenia predpokladať, že k dovŕšeniu nápravy dôjde práve počas plynutia skúšobnej doby podmiennečného prepustenia. Odsúdený však bol doposiaľ už celkom 8-krát súdne trestaný, pričom v minulosti už bol aj vo výkone trestu odňatia slobody. Navyše odsúdený ani neprejavuje záujem o zapájanie sa do aktivít v rámci kultúrno - osvetovej činnosti.

Zároveň u odsúdeného boli zaznamenané viaceré nedostatky počas doby výkonu trestu, keď odsúdený komunikoval s iným odsúdeným nepovoleným spôsobom, pokúsil sa preniesť z pracoviska nepovolené veci, mal konflikt so spoluodsúdeným (1-krát v ústave Prešov a 1-krát v ústave Dubnica nad Váhom), nenastúpil do práce, pričom simuloval zdravotný problém. Súd v tomto uvádza, že len celkom výnimočne a na základe odôvodnených skutkových zistení možno tolerovať vybočenie z inak riadneho dodržiavania ústavného poriadku odsúdeným. Toto však nie je prípad odsúdeného, u ktorého boli zaznamenané viaceré nedostatky. Pokiaľ odsúdený uviedol na verejnom zasadnutí, že v jednom prípade konflikt spočíval v tom, že bol on napadnutý, tak je nutné uviesť, že aj bez tohto prípadu je tých nedostatkov na jeho strane stále viac než je podľa súdu aj s ohľadom na dĺžku trestu tolerovateľné.

Vzhľadom na uvedené preto súd konštatuje, že odsúdený nepreukazuje polepšenie vo výkone trestu odňatia slobody v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zákona.

V spojení s vyššie uvedenými skutočnosťami, keď u odsúdeného nedošlo k polepšeniu súd zároveň konštatuje aj nesplnenie tretej podmienky, t. j. dôvodného očakávania vedenia riadneho života na slobode. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu riziko recidívy veľké.

Súd pri hodnotení rizika recidívy prihliadol predovšetkým na skutočnosť, že iba ťažko možno očakávať vedenie riadneho života odsúdeným v podmienkach na slobode, pokiaľ sa u neho vyskytli viaceré

nedostatky v priebehu výkonu trestu odňatia slobody, ktoré skutočnosti nenasvedčujú o dosiahnutí adekvátneho stupňa nápravy. V prípade odsúdeného negatívne vyznieva aj jeho trestná minulosť, keď celkom bol už 8-krát súdne trestaný. V tomto za povšimnutie stojí, že odsúdený bol pred v súčasnosti vykonávaným trestom odňatia slobody vo výkone tohto druhu trestu naposledy dňa 29.11.2013, kedy vykonal trest vo veci Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/208/2008, ktorý mu bol uložený pre trestný čin sexuálneho zneužívania. Teda pre trestnú činnosť, pre ktorú je vo výkone trestu aj v súčasnosti. Tej sa dopustil približne iba rok a pol po svojom prepustení z výkonu trestu (čas páchania skutku jún 2015). Odsúdenému tak bola daná viackrát možnosť preukázať spoločnosti svoju nápravu, avšak odsúdený túto možnosť nevyužil, keď sa aj naďalej dopúšťal ďalšej trestnej činnosti. Ide teda o osobu so sklonom k páchaniu trestnej činnosti, od ktorej páchania ho neodradili ani viaceré odsúdenia či vykonané tresty odňatia slobody. Navyše u odsúdeného je stanovená aj nepriaznivá resocializačná prognóza pri vysokom riziku sociálneho zlyhania.

Súd sa tak stotožnil so záverom hodnotenia ústavu, ktorý neodporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť. Súd len dodáva, že pri rozhodovaní o návrhu o podmiennečné prepustenie, súd primárne vychádza zo záverov hodnotenia ústavu, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného, môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy. V danom prípade súd nezistil iné skutočnosti, ktoré by záver hodnotenia ústavu ako aj jeho odporúčanie spochybňovali.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam, ako aj vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu a vzhľadom na ústav (minimálny stupeň stráženia), v ktorom odsúdený vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko odsúdený nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Záverom súd dodáva, že nakoľko bol v čase konania verejného zasadnutia sudca JUDr. Michal Fiala, ktorému bola vec pôvodne pridelená, práceneschopný, vo veci konal a rozhodol zastupujúci sudca v zmysle platného rozvrhu práce Mgr. Michal Frátrik.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.